



# TÕRVA VALLAVOLIKOGU

## VOLIKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Tõrva

21.03.2023 nr 1-1/2023/2

Algus 16.00

Lõpp 17.16

Istungit juhatas: Tõrva Vallavolikogu esimees Enn Mihailov, protokollis vallasekretäri abi Eve Eisen

**Võtsid osa volikogu liikmed:** Heli Holm, Ülle Juht, Karl Kirt, Virgo Kosemets, Ilmar Kõverik, Arnold Looga, Enn Mihailov, Harry Mägi, Enn Nugis, Romet Piller, Rein Reinsalu, Ahti Saar, Tarmo Tamm, Giia Timpson, Marge Udras, Indrek Valner, Eero Viisu, Tiiu Vips, Kalle Vister

Puudusid: Hardo Lust, Allan Ilisson

Istungist võtsid kutsututena osa: vallavanem Maido Ruusmann, abivallavanem Helen Elias, abivallavanem Aivar Uibu, vallavalitsuse liige/finantsjuht Maire Appo, vallavalitsuse liige/vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu, vallasekretär Signe Kiin, avalike suhete spetsialist Marianne Sökk, arendusspetsialist Mariell Viinalass, sotsiaalosakonna juhataja Liisa Luht-Krimberg, vallasekretäri abi Eve Eisen

Volikogu esimees avas istungi ja palus esitada ettepanekud seoses väljasaadetud istungi päevakorraga.

Volikogu esimees palus vahetada 1. ja 2. päevakorrapunti järjekorra alljärgnevalt:

1. Tõrva valla haridusasutuste ümberkorraldamine
2. Vallavanema informatsioon

Hääletamisel 19 poolt nõustuti eelnimetatud päevakorrapunktide järjekorra muutmisega.

Indrek Valner tegi ettepaneku lisada viimaseks päevakorrapunktiks „Vallavanemale lisatasu maksmine“.

Hääletamisel 14 poolt, 5 vastu, lisati päevakorda punkt 6 „Vallavanemale lisatasu maksmine“.

Istungi juhataja pani päevakorra hääletusele.

**Otsustati:** 14 poolt, 5 vastu kinnitada istungi päevakord:

1. Tõrva valla haridusasutuste ümberkorraldamine
2. Vallavanema informatsioon
3. Tõrva Vallavolikogu 23.02.2021 määruse nr 2 muutmise

4. Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine riikliku toimetulekutoetuse määramisel
5. Volituste andmine lepingute sõlmimiseks
6. Vallavanemale lisatasu maksmine

### 1. Tõrva valla haridusasutuste ümberkorraldamine

Ettekandja: abivallavanem Helen Elias

Kaasettekandja: haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Indrek Valner

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna abivallavanemale.

Helen Elias: - eelnõu sisaldab ettepanekuid, kus haridusvõrk korraldatakse ümber liites Ala Põhikooli ja Hummuli Põhikooli Riidaja Põhikooliga ning Riidaja Põhikooli uueks nimeks saab Tõrva Kool. Ala ja Hummuli õppekohtades jätkub õppetöö esimesest kuni kuuenda klassini. 2024. õppeaasta sügisest vaadatakse üle II kooliastme õpilaste arv. Kui õpilasi on vähem kui 12, lõpetab II kooliaste tegevuse. Riidaja Põhikool jätkab 9. klassilise koolina. Ka seal vaadatakse 2024. õppeaastal üle õpilaste arv. Kui III kooliastmes on õpilaste arv vähem kui 12, lõpetab kooliaste tegevuse. Ritsu Lasteaed-Algkooli algkooli osa liidetakse Tõrva Gümnaasiumiga ja Linna külas õppetööd enam ei toimu. Lasteaia osa liidetakse lasteaiaga Mõmmik. Lasteaiarühm jätkab Linna külas. Samamoodi liidetakse Mõmmikuga lasteaed Tõrvalill. Lasteaiarühmad jätkavad Tõrvalilles.

Praegu on Mõmmiku lasteaia juures Hummulis toimetav „Sipsiku“ rühm, mis liidetakse juurde Tõrva Koolile, et kool ja lasteaed saaksid tegutseda Hummulis ühes hoones. Et Ala Põhikooli 8. klassis on praegu 9 õpilast, kuid 1. ja 2. klassis õpilasi ei ole, kuid et tagada kodulähedane alus- ja algharidus, võiks lasta Ala kooli tulevastel 9. klassi õpilastel oma koolitee seal lõpetada.

### *Küsimused*

Karl Kirt: - mis on praeguse vallavalitsuse plaan, kas Tõrva Kooli ja Tõrva Gümnaasiumi direktorid on erinevad või on kahe asutuse juhtimine ühe inimese käes?

Helen Elias: - juhtimine ei puuduta haridusasutuste ümberkorraldamist, aga nagu hariduse arengukava ette nägi, viia üldharidus ühtse juhtimise alla, jätkavad Tõrva Kool ja Tõrva Gümnaasium ühise juhiga.

Romet Piller: - kuidas tagatakse sellisel juhul gümnaasiumihariduse jätkusuutlikkus, sest tegeleda teemadega, millega peab tegelema lasteaias, gümnaasiumis, see läheb liiga suureks ja lõhki. Sellega me ei arenda, vaid hävitame koolivõrku, eriti gümnaasiumi osa.

Helen Elias: - meil on ette nähtud juhtivõpetajad, kes täidavad õppejuhi rolli ka maapiirkondades ja olles suhelnud meie praeguste direktoritega, kes on valmis jääma edasi, siis ühe sõnul on nad võidu sees. Nad saavad lisaks direktori, kuna praegu kannavad direktorid ka õppejuhi rolli. Rääkides struktuurist, saavad nad ka ühe majandusinimese. Seega on tagasiside ja nende nägemus, et nad on sellest muutusest võidu sees.

Karl Kirt: - komisjonis sai tõstatatud teema, ükskõik kuidas selle eelnõu valguses täna otsustame, ülejäämisel aastal Alal õppetegevust ei toimu, sest meie seatud tingimuste järgi ei ületaks Ala Põhikool 12 õpilase piiri. See tähendab, et ülejäämisest aastast ei oleks meil enam II kooliastet. I kooliastmes ei ole meil tõenäoliselt juba järgmisel aastal ühtegi õpilast. See tähendab, et ülejäämisel aastal Alal õpet ei toimu. Komisjonis sai kaalutud ettepanekut, et otsustaks, et Alale jääb üldhariduskoolina viimaseks õppeaastaks. Komisjon seda ei toetanud. Mis on plaan, kui koolimaja jääb tühjaks?

Helen Elias: - 2024/2025. õppeaastal praeguste numbrite juures õpilaste täituvus täis ei saa ja II kooliaste lõpetab tegevuse. Sel õppeaastal oleks potentsiaalselt I klassi tulemas üks laps. Me ei tea, kas ta tuleb ja kas see on mõistlik. Hariduse- ja noortevaldkonna arengukava näeb ette, et

tahame säilitada kodulähedase alus- ja alghariduse. Vaadates sealt edasi, siis 2025. õppeaastal oleks lasteaiast kooli tulemas 7 last.

Kalle Vister: - pigem on selgitus. Olles olnud Ala kooliga tihedalt seotud, leian, et on mõistlik lähenemine, lasta lastel lõpetada 9. klass. Panen südamele, et I kooliaste ja kodulähedus peab säilima. Vaadates lasteaiast laste arvu, ei saa niite kohe läbi lõigata. Seega on minu ettepanek sellega arvestada ja mitte kõike ära lõigata.

Tarmo Tamm: - 1.–3. klass on null õpilast ja sama on sügisel. Minule teadaolevatel andmetel see 7 last, kes peaksid ülejäämisel aastal tulema I klassi, ei vasta tõele. Kas olete uurinud, millistest küladest need 7 last I klassi tulevad? Kolm last on Linna külast, kes hoiavad ikkagi Tõrva poole.  
Helen Elias: - ei ole sinna sisse vaadanud. Kui nad on teinud valiku alustada oma lasteaiast teed Alal ja suutes tagada seal kvaliteetse alghariduse, ei usu, et see on elukoha tõttu põhjus tulla Tõrva.

Tarmo Tamm: - juhin tähelepanu, et Linna küla asula on Ala külast 15 km lähemale Tõrvale. Vanem on pannud lapse sennapoole lasteaiast olude sunnil.

Helen Elias: - me võime tänasel hetkel arvata ükskõik mida.

Arnold Looga: - meil on olemas Ritsu Lasteaed-Algkool ja on ka Ristu Algkool-Lasteaed. Kas on kaks erinevat kooli?

Helen Elias: - aitäh, et viitasite kirjaveale. Parandame selle ära.

Arnold Looga: - eelnõus on lause, et avalikule väljapanekule järgnes avalik arutelu. Äkki me võtame selle lause lihtsalt ära, sest tegelikult avalikku arutelu ei toimunud. See oli diktaat.

Helen Elias: - avalik arutelu toimus. Avalik arutelu protsessiliselt tähendab esitatud ettepanekute üle arutamist. Kõikidele anti võimalus sel teemal arutada. Romet Piller oli ainuke, kes oma ettepaneku juures seda ka tegi.

Tarmo Tamm: - tahan täpsustust nime suhtes. Kui on Tõrva Kool ja rääkides kooli juhust, kes on ultravägev, kas on arutatud ka seda, et kui ühel hetkel kaob gümnaasiumi osa, kas siis jääb Tõrva Kool – ühtne nimi kõigile? Mis saab Tõrvalillega? Kas nimi jääb?

Helen Elias: - kui peaks kaduma gümnaasiumi aste, siis on eraldi otsus, kas liidame või mida teeme, ei saa täna vastata. Tõrvalille juriidiliseks nimeks jääb Tõrva Lasteaed Mõmmik.

Romet Piller: - Ritsu Lasteaed-Algkooli tegevuse ümberkorraldamine punkt 4: „Liita 1. septembrist 2023 Ritsu Lasteaed-Algkooli algkooli osa Tõrva Gümnaasiumiga“. Kui 31. lõpetatakse tegevus, siis mida me liidame?

Helen Elias: - see on juriidiliselt nii. Asutus lõpetab tegevuse ja järgmisest päevast liidetakse.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Haridus- ja kultuurikomisjoni esimees sõna ei soovinud.

Karl Kirt: - küsin komisjoni esimehelt Ala Põhikooli kohta arvamust, kuna mitmel komisjoni koosolekul on mainitud, et õpetajad on mugavustsoonis, mistõttu on vähe lapsi. Mis oleks pidanud tegema teisiti, et õpetajad ei oleks mugavustsoonis? Miks ei ole Ala Põhikoolil juhti, kes oleks personali mugavustsoonist välja toonud?

Indrek Valner: - juhi otsingud olid väga võimsad. Juht leiti, kuid viimasel päeval lepingut ei allkirjastanud. Seda, miks on mugavustsoonis, peab küsima õpetajate käest. Võib-olla ongi hea, kui läheb uue juhtimise alla ja tsoon laguneb. Rääkides kohalikega, ootavad nad, et tuleks lasteaed-algkool. Täna nad last sinna kooli ei pane.

Karl Kirt: - milles see mugavustsoon väljendub?

Indrek Valner: - miks lapsevanemad ei vii lapsi kooli, viivad mujale?

Karl Kirt – sõnavõtt:

„Valimisliit Ühtne Kogukond fraktsioon seda eelnõud tänasel kujul ei toeta. Esiteks Ala kooli ümber toimunud ei ole tänane asi, vaid pika protsessi lõpplahendus. Viimase mõttena oleme välja käinud, et Ala koolil võiks olla järgmise õppeaasta pidulik lõpetamine, mis annaks ühelt poolt võimaluse majale aasta jooksul leida mõistlik lahendus tulevikuks, ühel kõige suuremal klassil lõpetada viimane klass ja tagaks õpetajatele ja kogu personalile vajaliku töökoormuse. Praeguse otsusega ei jää sisuliselt 1.–3. klassi järgmisel õppeaastal ühtegi last ning selle otsuse järgselt ülejäämisel aastal nagunii õppetööd Ala õppekohas ei toimuks. Seetõttu oleks olnud mõistlik tegelikult öelda, et Ala kool jätkabki lasteaiana.

Tundub ebasiiras jutt, et äkki tulevikus tuleb õppima palju algklasside õpilasi Alale, kus ei ole ühtegi õpilast ülejäämise aastal. Ning et oodata on suurt investeeringut, uut maja, mida komisjonis ja hoolekogudes on lubatud. Aga kui õpilasi pole, siis kellele seda maja ehitada?

Aastaid on Ala kool olnud juhita, juhti pole leitud ning süüdistatud ühte ja teist osapoolt, aga tõde on ilmselt olnud see, et kulude kokkuhoiu mõttes on Ala kool ammusest ajast hambus olnud. Lisaks veel teatud volikogu liikmete lausa häbiväärsed väljaütlemised Ala kooli suhtes. Õli on tulle valanud eelmise hariduse arengukava koostamine, eriti selle esimene etapp, mille eest aastate jooksul oleme maksnud tuhandeid eurosid, kui sõnades on olnud väga tugev ja haiget tegev jõud. Toetuse, abi asemel, mida tegelikult Ala kool ja selle õpetajad ja õpilased vajaksid, on nad saanud mõnitusi ja jäetud juhtideta. Isegi heategusid kooli arendamise eesmärgil on pigem karistatud. Ometi näeb sealne töötajaskond kõige kiuste iga päev vaeva, et meie Eesti kooli õpilased saaksid vajaliku hariduse, kogemused ja silmaringi, mida eeldab nendelt riiklik õppekava. Ka nendes oludes, kus nad täna on.

Kas eesmärk on olnud lihtsalt kooli kinnipanek ja teadlikult tehtud tegevused, et kool tühjaks jookseks? Võimalik. Ka täna ei julgeta otsustada, vaid lükatakse otsuste tegemine uue juhi kanda. Ilmselget otsust, mida me ise siin tegelikult ette kirjutame, et koolis õppetegevus ei toimu, on tegelikult kooli pidaja poolt väga kehva ja võib-olla ka valelootuste andmine kogukonnale. Annaks jumal, kui ma eksin ja olen põhjendamatult pessimistlik.

Teiseks murekohaks on ikkagi juhi või juhtide küsimus. Oma kogemusest ja paljude teiste väiksemate ja suuremate koolide kogemustest kinni võttes, olen ma väga mures, sest ühele juhile, ühele inimesel ülisuurte ootuste, kohustuste ja tööülesannete panek võib lõppkokkuvõttes viia kõiki osapooli väga kiiresti rahulolematusesse ja uue juhi läbipõlemiseni.

Seetõttu ei tagane me oma ettepanekust, et Tõrva Koolil ja Tõrva Gümnaasiumil peaks olema eraldi juhid. Riidaja, Ala ja Hummuli koolide mudel saab olema üsna sarnane, kuigi kõik koolid on eripärased. Põhikool koos lasteaiaaga. Küllaltki väikesed, individuaalset lähenemist võimaldavad koolid koos edumeelse juhi ja juhtkonnaga annaks võimaluse väikekoolide killustatud juhtimist siiski ühtlustada ning ei tähendaks seda, et väikekoolid jääksid mõnes teenusest ilma. Tugispetsialistide teenust võiks pakkuda Tõrva Gümnaasiumi baasil, nagu näeb ette ka arengukava. Selline mudel võiks töötada vähemalt 5 aastat, kus haridusasutused oleksid kolme juhiga (lasteaias, gümnaasiumis ja põhikoolis), kes tihedalt omavahel koostööd teevad, peavad arenguplaane ning töötaksid koos ühiste eesmärkide nimel. See oleks hea kombinatsioon, üksteist toetav süsteem ja aitaks ette valmistada järgmistesse õppeastmetesse üleminekul.

Mured on gümnaasiumis tihti hoopis teistsugused, kui seda on väikekoolides ja lasteaias. Gümnaasiumil seisab järgmise viie aasta jooksul ees enesetõestuse aeg, kas läbi uuendusmeelsuse, atraktiivsuse tõstmise, nähtavuse ja õppekvaliteedi hoidmise suudame riigipoliitikale vastupidist tõestada, et ka väiksemas gümnaasiumis on head võimalused õppida ja ennast teostada ning, et torukool ei ole ainult paha. Kõik eeldused selleks on meil olemas. Suurepärane taristu, koos ujula, staadioni, õpilaskodu ja väga tugevate õpetajatega. Tõrva Gümnaasiumi hoidmiseks peaksime investeerima direktoris ja andma talle kõik võimalused 110% panustada Tõrva Gümnaasiumisse. Uuel juhil seisab koheselt ees õppekavade uuendamine, uute arengusihthide seadmine ning oma meeskonna ja personaliga töö.

Õpilaskodust. Ala kooli õpilaskodu paneme me tänase otsusega kinni. Alternatiivi me siiski ei paku, kuigi usun, et selle teenuse järgi on vajadus olemas. Õigemini oleneb, mida me tahame. Kas gümnaasiumiosa säilimiseks vajaksime teistsugust õpilaskodu mudelit, abi vajavate laste jaoks hoopis kolmandat? Olen kahjuks üllatunud olukorra ees, mis siiski õpilaskodu ja seda

temaatikat täna ümbritseb. Palju lubatud õpilaskodust ei olegi enam midagi alles jäänud. Kahtluseus, mis õpilaskodu ümbritses võib osutada tõeks, aga loodame, et ei osutu.

Me ei tohi fookust ära kaotada Tõrva Veemõnula esialgselt eesmärgilt. See ei ole ainult mõeldud turismiobjektina Tõrva külalistele, mis on kahtlemata hea, vaid esmajoones meie enda noorte jaoks. See fookus hakkab minu silmis hägustuma, kuigi ma väga loodan, et nii lasteaiad kui koolid saavad seda nüüd ja tulevikus väga aktiivselt õppes ära kasutada ja see ei tohi jääda ainult Tõrvas õppivate laste privileegiks, vaid kogu valla õpilastele tervikuna ja ka kaugemate külaliste jaoks.

Kolmandaks teeb mulle muret meie ettevalmistus ja tohutu kiirus, mis selle eelnõuga on ette võetud. Ilmselt tulemas segased ajad, aga tuleb hakkama saada.

Kokkuvõtvalt. Me tegeleme siiski hariduses veel järgi jooksmisega. Me teame, kus olnud murekohad, aga lahendusi oleme lükanud järjepanu edasi. Ma siiralt loodan, et ma paljudes kohtades siiski eksin ja loodan, et need otsused aitavad kaasa hariduse kvaliteedi tõstmisele, aga eks palju peab võimul olev seltskond mõtlema, mis on tehtud või mis on tegemata aastate jooksul jäetud. Aitäh!“

**Otsustati:** võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 8 „Tõrva valla haridusasutuste ümberkorraldamine“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 14, vastu 5.

16.28 – istungilt lahkus Kalle Vister

## 2. Vallavanema informatsioon

Ettekandja: vallavanem Maido Ruusmann

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Maido Ruusmann: - järgnevalt statistilist informatsiooni ja kahe volikogu vahel toimunud tegevustest.

Rahvastikuandmed: Sünde oli veebruaris 3, surmasid 7. Tõrva valda saabus 16 inimest ja lahkus 12. Elanike arv seisuga 1. märts 2023 oli 5924. Võrreldes 1. veebruari seisuga jäi elanike arv samaks. Seega rändesaldo oli taaskord positiivne ja balansseeris loomuliku iibe.

Tulumaksu laekumine kui meie peamise tulubaasi allikas – jaanuari tulumaksu laekumine võrreldes 2022. aasta jaanuariga oli tekkepõhiselt 6% suurem ja kassapõhiselt 9% suurem. Miks ma räägin jaanuarist? Seepärast, et tekkepõhised andmed laekuvad järgneva kuu 25. kuupäevaks.

Keskkonna- ja ehitusosakonna tegemistest on käimas Vanamõisa infrastruktuuri rajamise hankemenetlus. Taotluse esitas 11 ettevõtet. Neile kõikidele tehti ettepanek pakkumuse esitamiseks. Pakkumuse esitas 7 ettevõtet ja hetkel käib pakkumuste hindamine.

Tervisekeskuse ehitustööd on üldiselt graafikus. Tegemist on muinsuskaitse aluse hoonega. 2018. a kevadest kuni 2019. a suve lõpuni käisid Muinsuskaitseametiga läbirääkimised I ja II korruse vahelae osas, mis on puittaladel. Projekteerija tegi juba siis ettepaneku vahelae lammutamiseks, et asendada see raudbetoon vahelaega. Muinsuskaitse sellega nõus ei olnud. Ca 1,5 aastat kulus sellele, et projekteerija tegi sondeerimisi ja avas konstruktsioone. Oli näha, et talade kandevõime on oluliselt vähenenud. II maailmasõja järgselt oli hoone katuse ja saanud veekahjustusi. Muinsuskaitseamet oma seisukohtadest ei taganenud ja mõeldi välja jabur lahendus, kus talad valatakse betooni sisse. Et projektiga edasi minna, tuli Muinsuskaitseameti poolt heaks kiidetud lahendusega nõustuda. Nüüd avati vahelagi ja see, millele olid viidanud nii projekteerija kui eksperdid, et talade olukord on väga halb, osutus tõeks. Ehitaja keeldus võtmast vastutust, et valada taladele betooni kiht. Ei tea ka tala otste, mis toetuvad välismüüridele, kandevõimet. Nüüd on jõutud arusaamisele, et see, mida projekteerija pakkus 2018. aastal, on ainuvõimalik lahendus ja käivad läbirääkimised ehitajaga, et mahtuda ehitusgraafikusse ka

hinnaliselt, kuna see tähendab lisakulusid. Selline on teinekord olukord vaidlustega, millel on oma hind nii ajas kui rahas.

Käimas on Tõrva Gümnaasiumi B korpuse rekonstrueerimise projekteerimistööd. Tähtaeg tööde üleandmiseks on 4. aprill. Tööde käigus soojustatakse B korpus ja rajatakse ventilatsioonisüsteemid. Nende tööde maksumuseks on planeeritud ca 900 000 eurot, millest projekti raha on üle 600 000 euro ja omaosalus natuke alla 300 000 euro. Loodame, et projekteerijad saavad tööga kenasti hakkama ja saame hanke kiiresti välja kuulutada.

Osta.ee keskkonnas on enampakkumisel Tõrva linnas Ehitaja tn 9-29 korter, Hummulis Tamme tee 5-3 korter ja Helmes Karja tn 2-6 korter.

Hariduse valdkonnas on alates 21. veebruarist alustanud vallavalitsuse koosseisus osakoormusega tööd haridusspetsialistina Urmo Reitav, kes on nõu ja jõuga abiks abivallavanemale Helenile. Järgmise paari aasta üks olulisemaid ja koormavamaid ja ka vastutusrikkamaid tegevusi on, kuidas haridusvõrk kvaliteetselt toimima saada.

Koostöö poolelt on heameel tõdeda, et tihenemas on koostöö sotsiaalosalakonna, haridusjuhtide ja Rajaleidja vahel.

Tõrva Gümnaasiumi direktor on avaldanud soovi anda ametipost üle. Sellest lähtuvalt kuulutatakse lähiajal välja konkurss. Sügisest tuleb lahendada ka gümnaasiumi toitlustamise küsimus. Tuleb kaaluda, kas on võimalik leida mõistliku hinnaga teenuse pakkujat või tuleb haridusametustel komplekteerida enda poolt meeskond või meeskonnad, kes hakkavad haridusametustes toitlustusteenust pakkuma.

Sel aastal on olnud ütle mata palju lund, mis on olnud rõõm ja kurbus ühel ajal. Rõõm sellepärast, et suusatajad on suusatanud nii palju, et on juba väsinud ja kurbus selle pärast, et lume lükkamise kulu on taas kord kosmiline. Kokku osales suusaseriaalis 287 osaluskorral 84 suusatajat. 11. märtsil korraldati kuues Härma suusamaraton, kus rajal võtsid mõõtu 27 suusatajat. Rajad said toimima 21. novembril ja praegu saab veel suusatada. Seega oli võimalik suusatada 17 nädalat. Suusaraja hooldust tehti 37 korral.

Usinalt on tehtud kultuuri. Eelmisel volikogul oli küsimus, mis maksab Eesti Vabariik 105 perepäev keskväljakul. Selle maksumus kokku oli 16 019 eurot. 24. veebruaril lisaks perepäevale oli kontsert kirik-kammersaalis „Karikakra- rukkilille maa hingus“. Vaadates rahva hulka, kes tähistasid Tõrvas isamaa sünnipäeva, oli palju. Oli hea näha, et see on eestlastele väga oluline.

25. märtsil toimub kammersaalis küüditamise mälestuseks kontsertmõtisklus „Hingekeeled“ ja 30. märtsil on tulemas kontsert Neeme Otsaga ja Jaan Otsaga. Tähistati Novella Hansoni 70-ndat sünnipäeva.

Sotsiaalosalakonna olulisematest tegemistest räägib sotsiaalosalakonna uus juhataja ise.

### *Küsimused*

Karl Kirt: - vallavolikogu otsus 27. septembrist 2022 „Tõrva Vallavalitsuse struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu kehtestamine“ räägib, et Tõrva Vallavalitsuses töötab 1,0 kohaga haridus- ja kultuurispetsialist. Nüüd vaatan kodulehelt, et töötab haridusspetsialist 0,65 kohaga. Lähikuudel ei ole näinud ka tööpakkumise kuulutust. Mis alustel on töötaja tööle võetud?

Maido Ruusmann: - juriidika poolelt kinnitab volikogu vallavalitsuse struktuuri ja koosseisu, mis ei tähenda, et kui nt on 1,0 kohta haridus- ja kultuurispetsialisti, peab see olema 100% täidetud. See on piir, millest suuremat ei saa palgata. Miks on täna haridusvaldkonna peale võetud spetsialist töö 0,65 kohaga, on abivallavanema ja vastava spetsialisti läbirääkimiste tulemusel, hinnates selle töö vajaduse mahtu, leitud optimaalne koormus. Ja kuna on tegemist haridus- ja kultuuri valdkonna spetsialistiga, on võib-olla kultuuri jaoks vajalik 0,35 kohta ning jäetud reservi. Tegemist on töölepingulise töötajaga, kes ei ole ametnik, siis töölepingulise töötaja tööle

värbamisel on lubatud ning põhjendatud juhtudel ka mõistlik kasutada sihtotsingut. Et nimetatud isik on olnud kaasatud haridusvõrgu ümberkorraldamisse ning sihtide seadmise protsessi, kiidan selle otsuse heaks ja usaldan abivallavanemat.

Virgo Kosemets: - millisest hinnaklassist on Vanamõisa infrastruktuuri väljaehitamiseks esitatud pakkumised?

Maido Ruusmann: - pakkumised võeti kogu mahule, kus on sees kogu lahendus, ka mänguväljakud. Täislahendus on suurusjärgus 800 000 eurot. Nüüd algavad läbirääkimised, mida esimesel aastal üldse teha. Kindlasti on vaja tagada torustike rajamine, tänavate väljakaevet ja tagasitüüde vähemalt kruusapadjani. Küsimus on, kas on mõistlik paigaldada kohe ka mastid ja tänavavalgustid või ainult jalandid.

Karl Kirt: - mais peaks avatama Mulgi Elamuskeskus. Kas asutusele on leitud tegevjuht ja millal võime minna volikoguga külastama?

Maido Ruusmann: - kas tegevjuht on leitud? Äkki on. Kui peaksin vastama homme, oleks vastus konkreetsem. On peetud läbirääkimisi, on olemas inimesed. Läbirääkimiste staadium on lõppjärgus. Loodan siiralt, et tegevjuht saab esimesel võimalusel ametisse ning avalikkus ja volikogu saab sellest teavitatud. Loodame, et läheb hästi. Suur avamispidu on planeeritud 10. juuniks. See on suur rahvapidu, kus on rahvakultuuri, head muusikat, toitu ja mõnusat melu. Paar nädalat enne on see pidu, mida Karl ootab, kuhu on kutsutud volikogu liikmed, kus on avamine ja kuhu on kutsutud inimesed, kes on panustanud läbi aastate elamuskeskuse valmimisse.

Romet Piller: - sõites teatavatel põhjustel iga päev Tõrva ja Rõngu vahet, on see tee väga halvas seisus. Kuigi see on riigitee, kas ja mida saab vald teha või kaasa rääkida, et selle tee osas midagi ette võtta?

Maido Ruusmann: - vald saab juhtida tähelepanu. Täna vallavanem on ka Valgamaa liikluskomisjoni esimees ja kui Riigikogu peaks saama oma legitiimsuse valimistulemuste väljakuulutamisel, siis viima seda infot, et maanteed ja ka kõvakattega maanteed on halvas seisus. Hiljuti tegi ettekande Maanteeameti Lõuna regiooni esindaja ja on häbematult vähe vahendeid planeeritud järgnevate aastate tehoiule – rekonstrueerimiseks, mustkatete alla viimiseks. See on tõsine mure. Juhime tähelepanu ja proovime nügida.

Arnold Looga: - olen varem volikogus küsinud, kas Tõrva vallal on riskiplaan. Sain vastuse, et ei ole. Küsin uuesti, kas vallal on olemas riskiplaan?

Maido Ruusmann: - on olnud erinevaid kriisiõppusi. Oli Tõrva kriisikomisjoni täiskogu istung. See oli üle-eestiline Päästeameti poolt ellu kutsutud kriisiõppus, mille käigus paljud küsimused, mida kätkeb kriisiplaan, said kirja ja lahenduse. Kriisiplaan dokumendiks kirjutatud ei ole, on tehtus sisulist koostööd.

Tarmo Tamm: - kui pikka aega tagasi korraldati elamuskeskuse konkurss? Millal see konkurss välja kuulutati?

Maido Ruusmann: - ei oska peast öelda, millal see konkurss välja kuulutati. Info on internetist leitav.

Karl Kirt: - küsin ikkagi Tõrva Gümnaasiumi toitlustamise kohta. Sööjate arv väheneb nii Alal kui Hummulis. Kuidas võib tulevikus välja näha toitlustamise kord? Kas on astunud sümptomite mingeid samme?

Maido Ruusmann: - ikka on samme astunud. Abivallavanem kohtub järgmisel nädalal eelkonsultatsiooni korras erasektori toitlustajaga, kes on üle-eestiline suurtoitlustaja, et saada teada eelindikatsioon, kas neil oleks huvi tulla Tõrva valda toitlustama ja mis võiks olla indikatiivne hind. Mis puudutab Alal, Hummulit või Riidajat, haridusasutuste tegevus korraldatakse ümber ja milline jääb täpne mudel? Teame, et Riidajas ja Hummulis on oma köögid olemas. Hummulis viiakse täna koolist toit lasteaeda. Hummulis olukord muutub

paremaks. Alal on küsimus selles, milliseks kujuneb õpilaste arv? Kas seal on mõistlik pidada oma kööki? Enne tuleb paika panna juriidiline jada.

Ilmar Kõverik: - on väike märkus. 25. märts on küüditamise aastapäev, mil on soovitatud panna akendele küünlad. Me paneme pärja või kimbu ka mälestusmärgi juurde ning kammersaalis on hardusõhtu, samas toimub kultuurikalendri kohaselt Ala Rahvamajas tantsupäev. Kas ei ole hea maitse küsimus, mis sel päeval sobib ja mis ei. Sellisel päeval võiksime olla teises meeleolus ja tantsida kas nt pühapäeval, s.o 26-ndal või 23-ndal, aga täpselt samal päeval ei sobi.

Maido Ruusmann: - printsiibis olen nõus, et peab koostööd tihendama ning mõtlema kuidas märgime neid olulisi ja valusaid verstaposte.

Helen Elias: - tegemist on meie enda kollektiivide omavahelise esinemisega. See ei ole tantsupidu. Selle on ellu kutsunud üks meie ringijuhitudest. See on otsustamise koht.

Istungi juhataja tänas vallavanemat ettekande eest.

**Otsustati:** võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

### **3. Tõrva Vallavolikogu 23.02.2021 määruse nr 2 muutmise**

Ettekandja: arendusspetsialist Mariell Viinalass

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna arendusspetsialistile.

Mariell Viinalass: - määrust „Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeetme rakendamine Tõrva vallas“ muutsime viimati detsembris ja tookordne muudatus tulenes pigem sisemisest motivatsioonist. Seekord veidi bürokraatlikum protsess. Määruse muudatus tuleneb Tõrva valla määruse aluseks oleva riigihalduse ministri määruse „Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeede“ muudatusest. Kui meie tahame seda meedet Tõrva valas rakendada, peame vastavaks viima ka oma määruse. Laiendatakse toetuse saajate sihtgruppi. Muudatuse tulemusena tekib võimalus toetada lisaks erasektoris töösuhet omavatele spetsialistidele ka avaliku sektori spetsialiste.

#### *Küsimused*

Karl Kirt: - kas see tähendab, et toetust saavad taotleda ka siia saavad õpetajad? Kes saavad taotleda ja kes ei saa?

Mariell Viinalass: - kriteeriumiks, kes siia ligi pääsevad on avaliku sektori asutusega dokumentaalselt tõendatav töö- või teenistussuhe. Toetuse maht käesoleval aastal on varasemaga võrreldes oluliselt väiksem.

Karl Kirt: - kas siia alla lähevad ka mittetulundusühingud, sihtasutused? Mis on kitsendus?

Mariell Viinalass: - ma ei näe ühtegi kitsendust. Täpselt selline see sõnastus ongi - asutusega dokumentaalselt tõendatav töö- või teenistussuhe.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

**Otsustati:** võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 2 „Tõrva Vallavolikogu 23.02.2021 määruse nr 2 muutmise“.

Määrus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 18.

### **4. Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine riikliku toimetulekutoetuse määramisel**

Ettekandja: sotsiaallosakonna juhataja Liisa Luht-Krimberg



Kaasettekandja: sotsiaalkomisjoni esimees Tiiu Vips

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna sotsiaalosakonna juhatajale.

Liisa Luht-Krimberg andis lühiülevaate sotsiaalosakonna tegemistest.

Liisa Luht-Krimberg: - sotsiaalhoolekande seadus näeb ette, et kord aastas tuleb üle vaadata riikliku toimetulekutoetuse piirmäärad ning vajaduse korral kehtestada uued piirmäärad. Toimetulekutoetuse saamise õigus on neil, kellel pärast eluasemekulude mahaarvamist jääb kätte vähem raha, kui on toimetuleku piir. Toimetuleku piir üksi elavale isikule või esimesele perekonnaliikmele on 200 eurot kuus, 160 eurot igale järgnevale täisealisele perekonnaliikmele, alaealisele lapsele 240 eurot kuus. Toimetulekutoetus on riigi abi puudust kannatavatele inimestele, mida maksab ja hindab kohalik omavalitsus. Vajadus piirmäärad üle vaadata, on tinginud elukalliduse tõus.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

#### *Küsimused*

Karl Kirt: - kas 1. jaanuarist tõusnud lastetoetused lähevad toimetulekutoetuse määramisel arvesse?

Liisa Luht-Krimberg: - jah, kõik arvestatakse sisse.

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna sotsiaalkomisjoni esimehele.

Tiiu Vips: - sotsiaalkomisjon vaatas eelnõu läbi, on muudatustega nõus ja palub eelnõu kinnitada.

**Otsustati:** võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 3 „Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine riikliku toimetulekutoetuse määramisel“.  
Määrus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 18.

## **5. Volituste andmine lepingute sõlmimiseks**

Ettekandja: vallavanem Maido Ruusmann

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Maido Ruusmann: - korrupsioonivastane seadus ei luba lepinguid sõlmida olles üheaegselt vallavanem ja lepingupartneri juhatuse liige. Kui eelnevalt viidatud valimistulemused peaksid saama kinnituse, ei oleks sellist punkti volikokku vaja. Kuid kuna ei tea, kuidas riigikohtu vaidlus valimistulemuste puhul jõustub, sai see punkt palutud päevakorda lülitada. Olen juhatuse liige mittetulundusühingus Tõrva Spordiselts, sihtasutuses Tõrva Kirik-Kammersaal ja mittetulundusühingus Mulgi- Valgamaa Arendusselts ja kus võib tekkida Tõrva Vallavalitsusega lepingu sõlmimise vajadus. Palun anda Tõrva valla nimel sõlmitavate lepingute allkirjastamise õigus abivallavanemale Helen Eliasele.

#### *Küsimused*

Karl Kirt: - mis toetuslepingutega tegemist on?

Maido Ruusmann: - spordiseltsi puhul on liikumisradade hooldus, mis on eelarves kajastatud. Kammersaali puhul on tõenäoliselt tegemist kultuuripäevade lepinguga ja Mulgi- Valgamaa Arendusseltsi puhul on tegemist pooleli oleva Leader-projektiga.

**Otsustati:** võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 9 „Volituste andmine lepingute sõlmimiseks“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 18.

### **Vallavanemale lisatasu maksmine**

Ettekandja volikogu liige Indrek Valner

Indrek Valner: - ühinenud valdade endised vallavanemad on kokku leppinud, et koos ehitatakse ujula, mis saajanditeks siia Tõrva tehakse. Selles on väga märkimisväärne ja suur osa Maidol. Samuti on tehtud kaua räägitud Mulgi Elamuskeskus. Tõrva linn on korras, järjest rohkem on üles ärganud kogukonnad.

Rein Reinsalu: – ma ei ole küll Tõrva inimene, aga mul käib väga palju tuttavaid ja kõik kiidavad Tõrva linna.

### *Küsimused*

Karl Kirt: - kuidas jõudsite ettepanekuni, et just ühe kuu tasu?

Indrek Valner: - on veel ettepanekuid?

Karl Kirt: - ettepanekut ei tee.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

**Otsustati:** võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 10 „Vallavanemale lisatasu maksmine“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 13, vastu 5.

Istungi juhataja kuulutas istungi lõppenuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Enn Mihailov  
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Eve Eisen  
protokollija